

HÄSSELHOLMS
TINGSRÄTT
Enhet 1

DOM
2010-01-22
meddelad i
HÄSSELHOLM

Mål nr B 782-09

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare

Extra åklagare Christer Ovallius
Åklagarkammaren i Kristianstad

Målsägande

Sekretess

Målsägandebitråde:

Jur.kand. Ylva Öhrström
Advokatfirman Stjern Dahl & Wikborn AB
Frykholmsgatan 8 A
281 31 Hässelholm

Tilltalad

Björn PONTUS Gidlund, 881020-7558
Parkgatan 24 A
283 31 Osby

Offentlig försvarare:

Advokat Michael Korths-Aspegren
Advokatbyrån Korths-Aspegren AB
Forsgatan 3
283 36 Osby

Offentlig försvarare:

Advokat Ingmar Kristiansson
Advokat Ingmar Kristiansson AB
Södra Kringelvägen 2
281 33 Hässelholm

DOMSLUT

Begångna brott

Sexuellt utnyttjande av barn

Lagrum

6 kap 4 § 1 st och 5 § brottsbalken

Påföljd m.m.

Skyddstillsyn

- Särskild föreskrift: Ponuts Gidlund ska underkasta sig den vård som frivårdsmyndigheten i samråd med läkare bestämmer.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 135	Tingshusgatan 3	0451-487 00	0451-487 40	måndag - fredag
281 22		E-post: hassleholms.tingsratt@dom.se		09:00 - 12:00
HÄSSELHOLM		www.hasselholmstingsratt.dom.se		13:00 - 15:00

Kriminalvården

Frivården Kristianstad

Övervakare

Övervakare förordnas av Kriminalvården.

Skadestånd

Pontus Gidlund ska utge skadestånd till målsäganden A med 25 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 mars 2009 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta vara tillämplig för uppgifter som har lagts fram bakom stängda dörrar och som kan röja målsäganden A:s identitet. Detsamma gäller identitetsuppgifter i domsbilaga 1-2 till denna dom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Jur. kand. Ylva Öhrnström tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 15 025 kr. Av beloppet avser 12 020 kr arbete och 3 005 kr mervärdesskatt.
 2. Advokat Ingmar Kristiansson tillerkänns ersättning av allmänna medel med 13 466 kr. Av beloppet avser 10 773 kr arbete och 2 693 kr mervärdesskatt.
 3. Advokat Michael Korths-Aspegren tillerkänns ersättning av allmänna medel med 20 941 kr. Av beloppet avser 12 144 kr arbete, 4 060 kr tidsspillan, 549 kr utlägg och 4 188 kr mervärdesskatt.
 4. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat i enlighet med stämningsansökan, se domsbilaga 1, med däri gjord justering.

I anslutning till åtalet har A yrkat skadestånd, se domsbilaga 2.

DOMSKÄL**Skuldfrågan**

Pontus Gidlund har erkänt gärningarna men har gjort gällande att gärningarna med hänsyn till omständigheterna vid gärningstillfället bör bedömas som sexuellt utnyttjande av barn.

Åklagaren har som muntlig bevisning åberopat målsägandeförhör med A, förhör med Pontus Gidlund samt vittnesförhör med Tommy Daludd.

Hörda personer har i huvudsak uppgett följande.

A: Hon bor i fosterhemsfamilj eftersom relationen till hennes biologiska föräldrar inte fungerar. Den första gången hon blev fosterhemsplacerad var hon 7 år. Sedan dess har hon bott på fyra familjehem. Hos Tommy och Gunvor Daludd i Osby har hon bott sedan den 13 mars 2009. Innan dess var hon på ett behandlingshem i Visseltofta för ungdomar som har problem med sexuella relationer. Till Visseltofta kom hon den 23 november 2008 men hon hade varit där även några år tidigare. Hon har Aspergers syndrom och adhd och får medicin för att hon ska kunna koncentrera sig bättre.

Pontus Gidlund var på behandlingshemmet när hon kom dit. De träffades på de gemensamma aktiviteterna, exempelvis på idrotten. De träffades aldrig utan att

personal var närvarande. När Pontus Gidlund hade lämnat behandlingshemmet berättade en kille att han hade frågat efter henne.

När hon kommit till familjehemmet fredagen den 13 mars 2009 gick hon och Gunvor en promenad i Osby. Medan Gunvor var inne i en affär väntade A utanför med hunden. Pontus Gidlund kom förbi. De pratade lite och han fick hennes nummer. Pontus Gidlund ringde på kvällen. Hon frågade om han kunde komma och visa sin son. De träffades vid affären och Pontus Gidlund följde sedan med hennes hem för att se var hon bodde. Efter detta hördes de mycket via telefon och sms. Samtalen blev av mer sexuell karaktär efter hand. A var kär i Pontus. Hon började tycka om honom redan på behandlingshemmet och blev sedan mer och mer intresserad. Måndagen den 16 mars 2009 tog A hundarna och gick till byn för att träffa Pontus Gidlund. Han skulle fixa sin dator och hon följde med honom hem. Han sa att hon skulle visa om hon var bra på att "strula". När man strular kysser och kramar man varandra. Pontus Gidlund sa att hon behövde öva lite mer och la sig ovanpå henne. Hon sa att hon inte ville göra något mer än att "strula" men han sa att det var lugnt. Därefter hade de samlag. Hon försökte flytta på sig med kunde inte. Han frågade om det gjorde ont eftersom hon ryckte till. Hon sa att det gjorde ont och frågade hur länge det skulle göra det. Hon sa också att hon var tvungen att gå eftersom hon skulle möta Gunvor. Det kändes jobbigt eftersom hon inte ville ha sex. Hon var rädd att han inte skulle vara intresserad av henne längre om hon inte gick med på att ha sex. Eftersom hon var kär i honom så fortsatte de att träffas. Han kom hem till henne och "det hände igen". Inte heller denna gång ville hon ha samlag med honom. För att han skulle sluta sa hon att fosterföräldrarna kom i trappan. Han slutade då. Hon ville inte säga till honom att hon inte ville för då skulle hon inte vara den personen som han ville ha. De hade samlag ytterligare 2-3 gånger men dessa gånger var det frivilligt. Hon gick med på dem för att hon tyckte om Pontus Gidlund. Samlagen skedde i hennes rum hos fosterföräldrarna. De använde bara skydd sista gången de hade samlag. Hon frågade honom om det fanns

någon risk att hon blev gravid. Han sa att han inte trodde det men om hon blev gravid fick hon göra abort.

Hon kände sig ensam i Osby och tyckte det var jobbigt eftersom hon inte hade börjat skolan och var ny i fosterfamiljen. Pontus Gidlund var den enda hon kände. Han stöttade henne och hon kände stort förtroende för honom. Pontus Gidlund hade fått sms där det stod att han hade våldtagit henne och sin son. Hon sa till honom att hon inte skulle anmäla honom för att de hade haft sex. Hon ville inte att det skulle anmälas eftersom hon tyckte om honom. Pontus Gidlund visste att hon inte var 15 år. Han skickade ett sms och grattade henne på hennes födelsedag. Sista gången de träffades tror hon var den 8 april 2009. Hon såg att Pontus Gidlund skrev till en annan tjej att han älskade henne. Hon blev sur för att han redan ville vara med en annan tjej. Pontus Gidlund sa att han kanske skulle komma till henne senare på kvällen men han dök aldrig upp.

Den 9 april 2009 var hon på ett socialmöte. Chana, som också bodde i familjehemmet, och hon hade pratat om ett familjehem som de båda hade bott på och tyckte illa om. Chana berättade vad A hade sagt till fosterfamiljen som berättade det vidare till socialen. Hon kände sig sviken av både Chana och Pontus Gidlund och var ledsen och bekymrad. Hon hade fått reda på att Pontus Gidlund och en annan kille på behandlingshemmet hade tävlat om vem som kunde ta hennes oskuld. Det blev för mycket för henne att hålla inom sig och hon berättade därför på socialmötet om Pontus Gidlund.

Pontus Gidlund: Han var på behandlingshemmet Visseltofta i 2-3 år. Det är ett behandlingshem för barn med sexuella störningar. På terapin har de bland annat fått lära sig att en relation ska vara ömsesidig, öppen och man ska lära känna varandra. Det är viktigt att man klargör varandras inställning innan man har sex. När han skrevs ut från behandlingshemmet var det svårt att få tag på en fosterhemsfamilj.

Han fick istället en lägenhet i Osby. Han fick fortsatt terapi på Off Clinic i Kristianstad.

Han blev intresserad av A på behandlingshemmet. De träffades aldrig ensamma utan det var alltid personal närvarande. Han märkte att hon var intresserad av honom också. Det var Martin som skämtade om att de skulle tävla om att ta A:s oskuld. Det var inte allvarligt menat. Både Martin och han berättade om det för A. Han visste att A har Aspergers syndrom men förstod inte innebörden av det. Han tror att hon har adhd. Det har han själv också och medicineras för det. När han inte tar sin medicin har han svårt att ta rätt beslut. Han tänkte inte på om A hade svårt att ta rätt beslut men hon sa ofta fel saker. Han upplevde henne som snäll, glad och positiv.

När han blivit utskriven från behandlingshemmet var han nyfiken på vad som hade hänt med de som hade varit på behandlingshemmet och frågade Martin vad han visste. Martin visste att A hade flyttat från behandlingshemmet men han visste inte vart. De träffades i Osby och han frågade A efter hennes nummer. De hördes på kvällen. Hon ville träffa honom och hans son. De träffades utanför Ica tillsammans med sonen och Gunvor och de följde sedan med hem till henne. De hördes sedan mycket på telefon och träffades ett par gånger innan de hade sex. De pratade om allt. A kände sig ensam eftersom hon inte kände så många i Osby. Han upplevde det som att A hade ett behov att öppna sig för honom.

Första gången de hade samlag var hemma hos honom. De träffades på byn men han var tvungen att fixa en sak hemma och hon följde med. Gunvor skulle hämta henne senare. De låg i hans säng och kramades och pussades. Han frågade om hon ville ha sex och hon svarade ja. Han uppfattade att det gjorde ont och då slutade han. Hon sa aldrig att hon inte ville ha sex och han tyckte inte att hon stötte bort honom. Efteråt kände han att hon kanske ångrade sig och sa då att om det inte hade skett denna dag hade det nog skett en annan dag. Den andra gången de hade samlag var hemma hos

henne. De var försiktiga eftersom de inte ville att någon skulle få reda på det. När A sa att det kom någon i trappan uppfattade han det som att det gjorde det och de avbröt samlaget. Övriga samlag har varit i hennes rum och ett i källaren. Båda tog initiativ till att ha sex. Hon sa inte nej. När de var hos henne sa hon ja flera gånger. De andra gångerna var det ett tyst samtycke.

A och han var ett par. Han visste hur gammal A var. Han kände att han kunde lita på henne när hon sa att hon inte skulle anmäla honom. Han visste att han inte fick ha samlag med henne. Han skulle inte ha haft det om han inte hade litat på att hon inte skulle berätta om det. I Osby har folk fått reda på att han varit på behandlingshemmet i Visseltofta och det har pratats om honom. Det fanns misstankar att han hade våldtagit A och sin son. När han inte fick tag på henne misstänkte han att socialen hade fått reda på att de hade haft sex. Han blev orolig och frågade Tommy om han fick skicka ett sms till A på hans telefon. Han fick inte reda på att hon hade anmält honom förrän han blev gripen.

Tommy Daludd: Han och Gunvor har drivit familjehem sedan 2002. Som familjehem får de stöd genom att de via socialen är med i ett nätverk samt att de kan konsultera Off Clinic vid behov. De fick i början av mars 2009 reda på att A skulle komma till dem. De hade erhållit information om A:s psykiska hälsa innan hon flyttade till dem den 13 mars 2009. När hon kom till dem var hon glad, trevlig, tyst och försynt. A är diagnostiserad med Aspergers syndrom samt adhd. De har tidigare haft fosterbarn boende hos sig med dessa diagnoser och var väl införstådda med vad det innebar. Aspergers syndrom är en neurologisk skada som bl.a. innebär att man har svårt att se och läsa andra människor känslomässigt, är impulsstyrd och har svårt att läsa kroppsspråk. Det kan också uttrycka sig så att man vill vara andra människor till lags. Han anser att beskrivningen stämmer väl överens med A. A har en ganska brokig bakgrund i relationen till sina biologiska föräldrar där samspelet dem emellan varit svårt. Hon har svårt att få kompisar och de hon har lever hon sig in i 24 timmar om dygnet. Härutöver är hon en tonårstjej med allt vad det kan

innebära. A medicineras med Concerta som ska hjälpa henne att hålla fokus samt minska impulshandlingar. Veckan innan förhandlingen var de på barnpsykiatriska kliniken där de beslutade att höja medicindosen. Han upplever A som kroppsmässigt utvecklad men mentalt bedömer han hennes mognad som lägre än 15 år.

Han uppfattade A och Pontus Gidlund som ett "tonårspär" som hade en kärleksrelation. Pontus Gidlund och A hade vissa restriktioner när de träffades. De fick inte träffas på heltid och när de träffades skulle dörren vara öppen för att något sexuellt dem emellan inte skulle hända. Han upplevde A som skör efter tiden på behandlingshemmet. Hon tydde sig till Pontus Gidlund. Pontus Gidlund fick inga särskilda förhållningsregler. De kände honom inte.

Tingsrättens bedömning

Den som har samlag - eller genomför en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförlig med samlag - med ett barn under 15 år gör sig skyldig till en brottslig gärning enligt bestämmelser i 6 kap. brottsbalken. Något tvång eller utnyttjande krävs inte och samtycke friar inte från ansvar. Våldtäkt mot barn regleras i 4 § första stycket. I 5 § finns en reglering för brott som avses i 4 § första stycket som med hänsyn till omständigheterna vid brottet är att anse som mindre allvarligt och som rubriceras som sexuellt utnyttjande av barn. Även om faktorer som våld, tvång och utnyttjande inte längre har någon betydelse för huruvida det är straffbart att ha samlag med ett barn under 15 år har sådana faktorer dock betydelse för bedömningen av till vilken grad ett visst brott är att hänföra och för bedömningen av brottslighetens straffvärde i det enskilda fallet.

Högsta domstolen har i två avgöranden prövat frågan om en sådan gärning som nu är under tingsrättens prövning kan anses vara mindre allvarlig i den bemärkelse som avses i 5 § och därför ska bedömas som sexuellt utnyttjande av barn (NJA 2006 s.

79). I dessa avgöranden hänvisar högsta domstolen till förarbetena och anger att de faktiska omständigheterna som särskilt framhålls i dessa när det gäller förutsättningarna för att bedöma en gärning som sexuellt utnyttjande av barn är målsägandens ålder och att den sexuella handlingen från dennes sida varit frivillig. Vidare anför högsta domstolen att barnets frivillighet måste bedömas med hänsyn till barnets mognad och förmåga att inse innebörden av sitt handlande.

Målsäganden var vid tillfället 14 år och 11 månader och således nära åldern för sexuellt självbestämmande. Hon har uppgett att hon inte ville ha samlag vid de två första tillfällena men att de senare 2-3 var frivilliga från hennes sida. Hon har vidare uppgett att hon vid det första tillfället uttryckt sitt bristande samtycke genom att säga att hon inte ville göra mer än strula och vid det andra tillfället genom att säga att någon kom i trappan. Hon har inte uppgett att hon uttryckt sig på något annat sätt. Med hänsyn till det speciella sätt som målsäganden har uttryckt sitt bristande samtycke sammantaget med att både Pontus Gidlund och A har vissa sociala svårigheter som innebär att de inte kan läsa av sociala situationer får bedömningen av gärningen utgå från att Pontus Gidlund uppfattat samlaget som frivilligt från målsägandens sida. Med denna utgångspunkt och i betraktande av att de har haft en ömsesidig kärleksrelation samt den korta tid som återstod innan målsäganden skulle fylla 15 år bör gärningen inte hänföras till våldtäkt mot barn utan betecknas som sexuellt utnyttjande av barn.

Påföljdsfrågan

Pontus Gidlund dömdes den 11 mars 2005 för sexuellt utnyttjande av underårig. Rätten överlämnade åt socialnämnden i Gävle kommun att föranstalta om nödvändig vård inom socialtjänsten.

Brottet sexuellt utnyttjande av barn är av sådan art att annan påföljd än fängelse endast i undantagsfall kan komma i fråga. Det framstår för tingsrätten som uppenbart att Pontus Gidlund behöver såväl hjälp som stöd för att komma till rätta

med sitt beteende. Med hänsyn till detta och att Pontus Gidlund endast var 20 år vid gärningstillfällena finner tingsrätten att påföljden ska bestämmas till skyddstillsyn förenad med föreskrifter att Pontus Gidlund ska genomgå den behandling som frivårdsmyndigheten i samråd med läkare bestämmer.

Skadeståndsfrågan

Pontus Gidlund har bestritt skadeståndsanspråket och har gjort gällande att det inte förelegat en ersättningsgrundande kränkning med hänsyn till att samlagen varit frivilliga, vilket ska beaktas då målsägandens ålder vid samlagen var 14 år och 11 månader. För det fall tingsrätten finner att ersättning för kränkning ska utgå vitsordas 25 000 kr som skäligt i och för sig.

Ett barn under 15 år kan enligt svensk rätt inte samtycka till samlag. Samlaget utgör alltid ett övergrepp mot barnet och en kränkning. Tingsrätten finner att A:s ersättning för kränkning bör bestämmas till 25 000 kr.

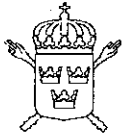
HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 3 (DV 407)

Överklagande ställs till Hovrätten över Skåne och Blekinge men ges in till tingsrätten senast den 12 februari 2010.

På tingsrättens vägnar

Khennet Tallinger

domsöklaga 1

HÄSSLEHOLMS
2009-11-16
TINGSRÄTT

Hässelholms tingsrätt HÄSSLEHOLMS TINGSRÄTT
ROTEL
Box 135
281 22 HÄSSLEHOLM
Ink. 2009-11-16
Akt. *B.782-09*
Aktbil. *6*
TR mål:
Handl.: OVR

Tilltalad: efternamn och alla förnamn		Tilltalsnamn	Yrke/titel
1 Gidlund, Björn Pontus		Pontus	
Personnr	Medborgare i	Telefon	Tolkbehov
19881020-7558		026-190256	
Adress			
Parkgatan 24 A 283 31 OSBY			
Offentlig försvarare/ombud			
Korths-Aspegren, Michael, Forsgatan 3, 283 36 OSBY			
Frihetsberövande m.m.			
Anhållen i frånvaro, beslutet verkställt 2009-05-05 kl 16.45, fri 2009-05-07 kl 13.30			
Delgivningsuppgifter			

Ansvaryrkanden m.m.

VÅLDTÄKT MOT BARN (K 55113-09)

Målsägande

A, se särskild bilaga, företräds av målsägandebiträde Ylva Öhrström

Gärning

Pontus Gidlund har under perioden 16 mars 2009 – ⁹~~13~~ april 2009 på olika platser inom Osby kommun vid fem olika tillfällen haft samlag med A, som var under femton år. *WA*

Lagrum

6 kap 4 § 1 st brottsbalken

Bevisning

Målsägandeförhör med A angående händelserna
Förhör med tilltalade Pontus Gidlund (förnekar brott, vitsordar de faktiska omständigheterna)

Vittnesförhör med Tommy Daludd angående A:s psykiska hälsa och omständigheterna i övrigt för A vid tidpunkten mars-april 2009

Handläggning

Beräknad tidsåtgång för förhör 2 ½ h.

Malin Paulsson
Malin Paulsson

HÄSSLEHOLMS TINGSRÄTT
ROTEL
Dokument 2009-11-25
 Öppning utfördes
 Övrigt förordnas
 På senare tid utföras

**ADVOKATFIRMAN
STJERNDAHL & WIKBORN AB**
 Frykholmogatan 8 A
 281 31 Hässleholm
 Telefon: 0451-140 40 Fax: 0451-853 35
 e-post: stjernadvokat@stjernadvokat.se

HÄSSLEHOLMS
 2010 -01- 05
 TINGSRÄTT

HÄSSLEHOLMS TINGSRÄTT
 ROTEL

Ink. 2010 -01- 05

Akt. 782-09

Aktbil. (19)

Till
 Hässleholms tingsrätt
 Fax nr 0451-487 40

ENSKILT ANSPRÅK

Mål nr B 782-09; Åklagarkammaren i Kristianstad AM-65343-09 ./. Pontus Gidlund angående våldtäkt mot barn

Såsom förordnat målsägandebiträde för målsägande A, framställer jag härmed hennes skadeståndsanspråk enligt följande.

YRKANDE

A yrkar att tingsrätten skall förpliktiga Pontus Gidlund att till henne utge skadeståndsersättning med 75 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen, från den 13 april 2009 till dess betalning sker.

Det yrkade beloppet avser ersättning för kränkning enligt 2 kap. 3 § skadeståndslagen.

GRUND

Beträffande de faktiska omständigheterna avseende gärningarna hänvisas till åklagarens gärningsbeskrivning och vad som framkommer vid huvudförhandlingen i brottmålet.

**ADVOKATFIRMAN
STJERNDAHL & WIKBORN AB**

Frykholmogatan 8 A
281 31 Hässleholm
Telefon: 0451-140 40 Fax: 0451-853 35
e-post: stjernadvokat@stjernadvokat.se

2

Kränkningersättning

Genom att vid minst fem olika tillfällen ha haft samlag med A, som då var under femton år, har Pontus Gidlund utsatt A för allvarliga kränkningar av hennes personliga integritet. Yrkat belopp är skäligt med hänsyn till gärningarnas art och varaktighet, och överensstämmer med gällande rättspraxis.

BEVISNING

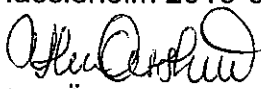
Samma bevisning som åklagaren har åberopat i stämningsansökan.

ANGÅENDE MÅLETS HANDLÄGGNING

A yrkar att huvudförhandlingen hålls inom stängda dörrar.

Mot bakgrund av det obehag A känner inför att konfronteras med Pontus Gidlund, yrkar hon även att medhörning skall tillämpas under huvudförhandlingen, omväxlande för henne själv och Pontus Gidlund.

Hässleholm 2010-01-04

Ylva Öhrström

För tids vinnande har denna inlaga även översänts via fax till advokaten Michael Korths-Aspegren.